

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii za 2020 rok.

W 2020 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Polu realizowała swoje zadania w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.), ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050) oraz Uchwałę Rady Gminy w Starym Polu Nr XI/100/2019 z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii.

Do podstawowych kierunków działań realizowanych przez Komisję, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2020 r. należało:

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, założone cele to:

1) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin.

W 2020 roku punkt konsultacyjny zapewniał następujące formy pomocy:

- prowadzenie rozmów z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym, narkotykowym oraz ich rodzinami,
- motywowanie do podjęcia terapii odwykowej,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych dot. uzależnienia i współuzależnienia,
- doradztwo dotyczące pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonym uzależnieniem lub żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym, narkotykowym i przemocy.

W związku z trwającą pandemią pomoc psychologa terapeuty odbywała się również w formie porad telefonicznych. Osoby zgłaszające potrzebę skorzystania z pomocy psychologa terapeuty miały zapewnioną tę możliwość bez względu na ograniczenia spowodowane pandemią.

W ramach pracy punktu od stycznia do grudnia 2020 r. odbyło się 90 porad (17 spotkań). Z pomocy punktu konsultacyjnego skorzystało ogółem 21 osób.

2) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:

- kierowanie do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu
- prowadzenie rozmów interwencyjno - motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu.
- finansowanie wykonania badań psychiatryczno-psychologicznych w celu ustalenia uzależnienia od alkoholu (zgodnie z art. 24 i art. 25 ustawy) dla osób kierowanych do Komisji i ponoszenie kosztów sądowych za wpis wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia oraz kosztów procesowych zgodnie z postanowieniami Sądu.

W 2020 roku pomimo trwającej pandemii na posiedzenia komisji wezwanych zostało 27 osób. Opłacono badania psychiatryczno-psychologiczne w celu ustalenia uzależnienia od alkoholu (zgodnie z art. 24 i art. 25 ustawy) dla 8 osób. Poniesione zostały koszty sądowe za wpis wniosku o zobowiązanie do podjęcia leczenia oraz koszty procesowe zgodnie z postanowieniami Sądu Rejonowego w Malborku w przypadku 6 wniosków. Sąd wydał 8 postanowień w kwestii rozstrzygnięcia o podejmowaniu bądź niepodjęciu leczenia odwykowego.

3) Weryfikacja obowiązku leczenia przez osoby zobowiązane.

W 2020 roku Komisja podejmowała 6 interwencji w sprawie nierealizowania obowiązku leczenia. W związku z uzyskaniem informacji o niestosowaniu się do postanowień Sądu Komisja przekazywała informacje do Sądu Rodzinnego w celu zmiany rodzaju nałożonego leczenia.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Udzielanie porad i wsparcia ofiarom przemocy w punkcie konsultacyjnym również w formie zdalnej.
- 2) Współfinansowanie półkolonii organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Starym Polu.
- 3) Prowadzenie pozaszkolnych zajęć socjoterapeutycznych w Szkole Podstawowej w Starym Polu dla uczniów z terenu Gminy Stare Pole.
- 4) Udostępnienie bezpłatnych porad prawnych w ramach współpracy z placówkami udzielającymi tej formy pomocy, m.in. przez Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przeprowadzeniem w Malborku, Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej działający przy Urzędzie Gminy Stare Pole, Centrum Profilaktyki i Terapii uzależnień w Malborku.
- 5) W ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej realizowano w szkole programy profilaktyczne informujące o szkodliwości nadużywania alkoholu i narkotyków, nastawionych na promowanie zdrowego stylu życia. Ponadto promowano i wspierano działalność dotyczącą organizowania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży.

Poniżej przedstawiono szczegółowy wykaz działań profilaktycznych dofinansowanych ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w okresie od stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r.:

1. Kontynuacja realizacji kampanii pn. „Przeciw pijanym kierowcom”/ Termin realizacji: I–XII 2020 r. temat: uzależnienia od alkoholu i narkotyków, uczestnicy: uczniowie Szkoły Podstawowej, rodzice, Policja, mieszkańcy gminy/. Rozpowszechnianie materiałów profilaktycznych w ramach kampanii.
  2. Kontynuacja kampanii pn. „Stop dopalaczom” /Termin realizacji: I – XII 2020 r., temat: uzależnienia od alkoholu i narkotyków , uczestnicy: uczniowie Szkoły Podstawowej, rodzice, Policja, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu/. Rozpowszechnianie materiałów profilaktycznych w ramach kampanii.
  3. Dofinansowanie półkolonii dla dzieci w terenie gminy organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu pod nazwą „Ferie off-line” /Termin realizacji: styczeń 2020 r./ Tematem przewodnim było zapobieganie zagrożeniom niekontrolowanej obecności dzieci w internecie i korzystania z nowoczesnych technik komunikacji oraz przedstawienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Z półkolonii skorzystało około 50 dzieci.
  4. Zakup 10 filmów profilaktycznych na temat : budowanie relacji -5 filmów i cyfrowy świat – 5 filmów. Filmy przekazane zostały do Szkoły Podstawowej w Starym Polu na potrzeby realizacji zajęć profilaktycznych z dziećmi. / Termin realizacji: marzec 2020 r./.
  5. Realizacja ogólnoszkolnego konkursu profilaktycznego „Dopóki masz wybór” Konkurs jest cyklicznym przedsięwzięciem odbywającym się w Szkole Podstawowej w Starym Polu. W 2020 roku ze względu na pandemię COVID-19 konkurs odbył się on-line. W konkursie wzięli uczniowie z klas od I do VIII. Celem konkursu było między innymi: propagowanie zdrowego i odpowiedzialnego stylu życia bez nałogów, zaangażowania uczniów do zajęć profilaktycznych, uzyskanie oryginalnych projektów promujących zdrowy tryb życia./ Termin realizacji : IV-VI 2020 r./ W konkursie wzięło udział 29 uczestników.
  6. Przekazanie ulotek, broszur i innych gadżetów profilaktycznych, których zakup został sfinansowany ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dla uczniów Szkoły Podstawowej w Starym Polu pn. „Narkotyki? To mnie nie kręci!” /Termin realizacji IX-XII 2020 r./.
  7. Realizacja teatrów profilaktycznych – Teatr Kurtyna dla uczniów klas od I do VIII Szkoły podstawowej w Starym Polu /Termin realizacji listopad 2020 r./.
- Tematem warsztatów było uświadomienie zagrożeń jakie

nieście za sobą zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu. Warsztaty prezentowały profilaktykę zdrowotną, profilaktykę zachowań ryzykownych oraz profilaktykę edukacyjno – zdrowotną.

8. Przekazanie materiałów profilaktycznych do Szkoły Podstawowej w formie gabloty edukacyjnej „wzornik dopalaczy”./Termin realizacji grudzień 2020 r./.

9. Realizacja działań profilaktycznych na rzecz mieszkańców gminy z inicjatywy lokalnych sołectw pn. „Bezpieczeństwo Stop Nałogom”, w ramach której zakupiono opaski odbłaskowe w ilości 300 sztuk oraz bransoletki profilaktyczne w ilości 40 sztuk z napisami promującymi zdrowy styl życia. Opaski przekazane zostaną dla dzieci i młodzieży z terenu gminy.

10. Przekazanie ulotek i broszur z zakresu profilaktyki narkomanii, pozyskanych z Krajowego Biura ds. przeciwdziałania narkomanii, dla uczniów Szkoły Podstawowej w Starym Polu. /Termin realizacji grudzień 2020 r./.

11. Finansowanie i organizacja pozaszkolnych zajęć socjoterapeutycznych dla 3 grup dzieci i młodzieży Szkoły Podstawowej w Starym Polu w okresie od I do XII 2020 r./ ogółem 44 godziny zajęć w których uczestniczyło 32 uczniów.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii; w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. prowadzona była profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Rozprowadzano materiały informacyjne w formie ulotek, plakatów oraz zamieszczano informacje o charakterze profilaktycznym w biuletynie gminnym, na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej. Kontynuowano współpracę w tym zakresie z pedagogami Szkoły Podstawowej w Starym Polu, dzielnicowym Posterunkiem Policji w Starym Polu, Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu oraz Gminną Biblioteką. Ponadto wspólnie z Posterunkiem Policji podjęto działania w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu poprzez wizyty w środowiskach zagrożonych problemem alkoholowym, narkomanią i przemocą domową. Odbyto około 7 takich wizyt. Udostępniano informacje o bezpłatnych poradach prawnych. W ramach współpracy z placówkami udzielającymi pomocy, udostępniano informacje o instytucjach niosących pomoc dla osób uzależnionych i dotkniętych przemocą, m.in. na stronie internetowej Ośrodka Pomocy oraz za pośrednictwem pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Osoby wymagające pomocy i wsparcia kierowano do punktu konsultacyjnego oraz innych placówek na terenie powiatu m.in. : PCPR w Malborku, Posterunek Policji w Starym Polu, Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Malborku, Centrum Psychiatrii – Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu w Malborku. Udostępniano informacje o możliwościach korzystania z bezpłatnej, profesjonalnej pomocy psychologicznej w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, poradniach specjalistycznych oraz punktach konsultacyjnych.

IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy w Starym Polu Nr XXXII/239/2018 z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Stare Pole obowiązują w tym zakresie następujące limity:

- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 24
- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 20

- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu - 15
  - przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 40 i przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 19.
2. Prowadzono rozmowy profilaktyczne zachęcające do podjęcia leczenia odwykowego, podczas spotkań Komisji, jak również podczas wizyt członków komisji w miejscach wskazanych przez mieszkańców gminy, jako miejsca spotkań osób nadużywających alkohol. Odbyło się 7 wizyt w terenie. /Realizacja I-XII 2020 r./.
  3. Wydano 8 postanowień w sprawie zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. /Realizacja I-XII 2020 r./.
  4. Dokonano zakupu materiałów biurowych niezbędnych do realizacji zadań Komisji./Realizacja XII 2020 r./.
  5. W grudniu 2020r. odbyło się jedno posiedzenie wyjazdowe Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdzie w ramach czynności służbowych przeprowadzono na terenie gminy Stare Pole kontrolę 7 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono złamania zasady reklamy i promocji napojów alkoholowych. /Realizacja XII 2020 r./.
  6. Kontynuowano współpracę z poradniami terapii uzależnień od alkoholu z poza terenu gminy tj. Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Malborku, Centrum Psychiatrii – Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkohol w Malborku, Ośrodek Terapii Uzależnień SZANSA w Elblągu.

V. Realizacja planu wydatków

Ogółem na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w 2020 roku wydatkowano kwotę : **43 188,99 zł** kwota ta pochodzi z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, z tego:

- na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii – **5 613,07 zł**
- na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi – **37 575,92 zł**

W roku 2020 ze względu na pandemię COVID-19 działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych była ograniczona. Nie udało się przeprowadzić wszystkich działań profilaktycznych ze względu na duże ograniczenia w kontaktowaniu się oraz na pracę zdalną szkoły. Mimo to zrealizowane działania na pewno przyczyniły się do ograniczenia występowania negatywnych zjawisk, będących skutkiem nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz przemocy w rodzinie i wpłynęły m.in. na :

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych.
2. Edukację publiczną w zakresie: informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz promocji zdrowego stylu życia w trzeźwości i abstynencji.
3. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

W związku z realizacją założeń Programu zaobserwowano następujące zmiany:

1. Większa ilość osób decydowała się na podejmowanie działań prawnych i społecznych ograniczające przemoc i nadużywanie alkoholu.
2. Zmniejszenie liczby zachowań ryzykownych i dysfunkcyjnych.
3. Wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego stylu życia.

Podsumowanie

Rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane w tym zakresie działania powinny mieć charakter długofalowy, konsekwentnie i systematycznie wdrażany. Z tego też względu kierunki działań określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 będą stanowić podstawę działań podejmowanych w kolejnych latach. W dalszym ciągu należy podejmować działania profilaktyczne przy jednoczesnym zabezpieczeniu odpowiedniej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, a w szczególności dzieci i młodzieży.

Stare Pole, dnia 19.03.2021 r.

Sporządziła:

Gabriela Żurawska

Przewodnicząca Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

